

LAULUJEN AARREAITTA II

Väinö Hotti



(nettikuva)

MARTTI LUTHER**10.11.1483 – 18.2.1546****Teh. VHn**

Martti Luther oli saksalainen munkki ja teologi, jonka opetukset käynnistivät uskonpuhdistuksen katolisessa kirkossa ja johtivat protestanttisen luterilaisen kirkkokunnan syntymiseen. Luther piti Raamatun kääntämistä latinasta kansan kielelle tärkeänä. [Wikipedia](#)

Teoksesta Roland Bainton, Tässä seison, Martti Lutherin elämä. (Netti)

*"Musiikki on Jumalan kaunis ja viehättävä lahja, se on usein virkistänyt ja koskettanut minua, niin että olen ilomielin käynyt saarnaamaan. Pyhä Augustinus tunsu omantunnonvaivoja havaitessaan nauttivansa musiikista; hän piti sitä syntinä. Hän oli mainio mies; jos hän eläisi nyt, hän varmaan olisi samaa mieltä kuin me." "En hyväksy niitä, jotka halveksivat musiikkia, niin kuin kaikki hurmahenget tekevät. Musica on Jumalan anti ja lahja. Se **karkottaa kiusaajan** ja ilahduttaa ihmisiä, sitä kuunnellessa unohtuu kaikki viha, siveettömyys, pöyhkeily ja muut paheet. **Teologian jälkeen annan korkeimman sijan ja suurimman kunnian musiikille.**" "En vaihtaisi vähäisiä musiikin lahjojani mihinkään suureen." "Kokemus osoittaa, että lähinnä Jumalan sana vain musiikkia voi sanoa ihmissydämen tunteiden herraksi ja valtiaaksi. Tiedämme, että riivaajat vihaavat ja inhoavat sitä. Sydämeni paisuu ja vuotaa yli äyräittänsä kuunnellessani musiikkia, joka on niin usein virkistänyt minua ja vapauttanut minut synkämästä ahdistuksesta..."*

*Musiikista on kuitenkin sanottava, että Jumalan pyhän sanan mukaan mikään muu ei ole niin korkealle ylistettävä, koska se pystyy ilmaisemaan kaikki ihmissydämen liikahdukset. Mikään maan päällä ei pysty tehokkaammin muuttamaan murheellisia iloisiksi, iloisia surullisiksi, arkoja rohkeiksi, kopeita nöyriksi, hillitsemään kiihtyneitä, lievittämään vihaa. Pyhä Henki itse arvostaa tätä jaloa taidetta oman työnsä välineenä osoittaessaan, että **paha henki väistyi Saulista Daavidin soittaessa harppua**. Siksi ovat pyhät isät muuntaneet Jumalan sanan lauluksi ja soitoksi, jonka me olemme perineet monina arvokkaina lauluina ja psalmeina. **Ihmiselle on annettu***

ääni, jotta hän voisi kiittää Jumalaa sekä laulamalla että puhumalla. Mutta kun opinnot ja taito liittyvät parantamaan ja kehittämään tätä luonnollista musiikin lahjaa, silloin vasta alamme suuresti hämmästyen nähdä Jumalan täydellisen viisauden hänen työssään musiikin alalla. Siinä on kaikkein ihmeellisintä se, että yksi ääni laulaa yksinkertaisen sävelmän ja toiset äänet liittyvät siihen monelta taholta, riemuitsevat sekä koristelevat sitä monin tavoin ja monin soinnuin ja ikään kuin esittävät sen rinnalla taivaallista karkeloa, niin että ne jotka vähänkin siitä liikuttuvat, eivät usko tässä maailmassa saavansa kokea enää mitään ihmeellisempää. Se johon tällainen sanomaton ihmetyö ei vaikuta, on totisesti merkillinen tomppeli."

JUMALA OMPI LINNAMME

- 1. JUMALA OMPI LINNAMME JA VAHVA TURVA AIVAN,
ON MIEKKAMME JA KILPEMME AJALLA VAARAN, VAIVAN
SE VANHA VAINOOJA, KAVALA, KAUHEA, ON KIIVAS KIUUKKUINEN
JA JULMA, HIRMUINEN. VAIN HERRA HÄNET VOITTA.**
- 2. ON TURHA OMA VOIMAMME, VÄÄRYYDEN VALTAA VASTAAN.
ME TURMAN VALLAT VOITAMME HERRASSA AINOASTAAN.
HÄN, KRISTUS, KUNINGAS, ON VOITONRUHTINAS, LYÖ JOUKOT
HELVETIN, NE TALLAA JALKOIHIN, JA VOITON MEILLE SAATTA.**
- 3. MAAILMA VAIKK` OIS TÄYNNÄNSÄ, PIMEYDEN ENKELEITÄ,
PÄÄLLEMME SYÖSTEN PÄÄNÄNSÄ, HE EIVÄT VOITA MEITÄ.
NE RAIVOTKOHOT VAAN, JA SYÖSKÖÖT KIUUKKUAAN, NE SAANEHET
JO ON HERRALTA TUOMION. YKS SANA HEIDÄT KAATAA.**
- 4. SE SANA SEISOO VAHVANA, HE EI VOI SITÄ KESTÄÄ.
KUN KANSSAMME ON JUMALA, KEN MEILTÄ VOITON ESTÄÄ.
JOS VEIS HE HENKEMME, OSAMME, ONNEMME, NE HEIDÄN
OLKOHON, VAAN MEIDÄN IÄT ON, JUMALAN VALTAKUNTA.**

(Martti Luther, 10.11.1483 – 18.2.1546)



(nettikuva)

IRA DAVID SANKEY

28.8.1840 – 13.8.1908

Teh.VHn

Ira David Sankey oli yhdysvaltalainen hengellisen musiikin kustantaja, laulaja ja säveltäjä. 17-vuotiaaksi asti hän teki maanviljeystöitä isänsä tilalla. [Wikipedia](#)

*Viime vuosisata (1800) oli suurten herätyskokousten aikaa. Muuan sen ajan maineikkaimpia julistajia oli amerikkalainen **D.L. MOODY**. On sanottu, että hän oli suurin puhuja apostoli Paavalin päivien jälkeen. Hän ojensi kätensä Amerikalle ja toisen kätensä Euroopalle ja molemmat lähenivät ristiä.*

*Suurella puhujalla oli työtoverinaan suuri laulaja. Hänen nimensä on **Ira D. Sankey**. Hän syntyi Edinburghissa Pennsylvanian valtiossa elokuun 28. päivänä 1840. Nuori Ira oli kuusivuotias, kun vanhemmat ostivat maatilaa Western Reserve Harbourista. He rupesivat viljelemään maata, ja maatalon pelloilla sai Irakin viettää lapsuutensa. Pojan ollessa 17-vuotias muutti isä pankinjohtajaksi New Castleen ja nyt oli Iralla tilaisuus opiskella...*

Kerran Moody tapasi Sankeyn ja pyysi häntä laulamaan kokouksessaan. Tästä illasta tuli kohtalonhetki Sankeyn elämässä. Moody näet tajusi heti, mikä aarre tuo mies oli, ja pyysi häntä työtoverikseen...

***Ira Sankey** oli ihmeellinen laulaja. Hän lauloi sellaisella tavalla, joka herätti syntisiä. Monesti kävi niin, että **enemmän Moody oli sanonut sanaakaan, Sankeyn laulu oli jo johtanut herätyksentuntoon kymmeniä.** Pyhän Hengen voimassa laulettu laulu mursi sydämiä. Sankey ei näet ollut ensi sijassa taidelaulaja, vaan pikemminkin laulava herätysaarnaaja (**Vilho Rantanen**, Kuninkaasta on minun lauluni, ss.149,150).*



(nettikuva)

LINA SANDELL - BERG

3.10.1832 – 26.7.1903

Teh.VHn

Lina Sandellin osuus suomalaisessa hengellisessä laulukirjallisuudessa lienee suurempi kuin ainoakaan toisen ulkomaalaisen. Yksistään Hengellisissä lauluissa ja Virsissä on hänen laulujaan puolisensataa. Harpunsävelissä on niin ikään suuri määrä. Sellaiset jatkuvasti käytössä olevat ja suositut laulut kuin ”Joka aamu on armo uus”, ”Kun nuoruuden aika on ruusuinen”, ”Tietäs, Herra, tahdon käydä”, ”Jonk` on turva Jumalassa” ja monet muut laulut siunaavat seurakuntaa, niin kauan kuin ajassa vaelletaan (**Rantanen**, Kuninkaasta on minun lauluni, s.148).

Päivä vain ja hetki kerrallansa, Siinä lohtu mulle kallehin. Isä kaiken pitää huomassansa, Miksi murhetta mä kantaisin! Armossaan hän joka päivä kantaa Suomen kaiken, mitä tarvinnen, Isä tuskan sekä ilon antaa, Vaivan niin kuin levon suloisen (**Lina Sandell - Berg** / HLV 257:1).



(nettikuva) Teh.VHn

Lina Sandell (oik. **Carolina Wilhelmina Berg**, o.s. Sandell, [3. lokakuuta 1832](#) – [26. heinäkuuta 1903](#)) oli ruotsalainen runoilija, kirjailija ja virsirunoilija. Sandell oli papin Jonas Sandellin tytär, kotoisin Fröderydistä, Smålannista ja häntä pidetään pohjoismaiden tuotteliaimpana hengellisten laulutekstien kirjoittajana. [Wikipedia](#)

FANNY JANE CROSBY
24.3.1829 – 12.2.1915

Fanny Jane Crosby oli protestanttisista virsistään tunnetuksi tullut yhdysvalta-lainen laulukirjoittaja ja runoilija. Crosby sokeutui varhaislapsuudessaan. Hän meni vuonna 1858 naimisiin Alexander Van Alstynen kanssa ja sai tyttären, Frances, joka ei elänyt aikuisiälle. [Wikipedia](#)

*Fanny Crosbyn tarina on, kuten niin monen muunkin runoilijan, murheen tarina. Hän syntyi Putman Countyssä lähellä New Yorkia maaliskuun 24. päivänä 1820. **Jo kuuden viikon vanhana pieni Fanny sairastui tavalla, joka vei silmien näön.** Hänet oli tuomittu eliniäkseen sokeuteen. Isä kuoli tytön ollessa vuoden vanha, ja äiti sai raskaaksi velvollisuudekseen perheen huoltamisen...*

*Fanny Crosby oli tuottelias runoilija. Hän julkaisi useita runoteoksia ja on arveltu, että hän kirjoitti elinaikanaan n. 8000 runoa. Harva runoilija lienee ylittänyt tätä määrää. Sokean laulajan tie oli miljoonille ihmisille siunauksen tie. **Hän pääsi pyhien lepoon 95-vuotiaana.** Muutto korkeampaan palvelukseen tapahtui helmikuun 12. päivänä 1915 (Rantanen, Kuninkaasta on minun lauluni, ss.42,44).*

1. *Mä Jeesuksesta laulan, Hän yksin lohduttaa. Hän elämäni päivät Armollaan kirkastaa. Kun hältä tunnon rauhan Ja laulumielen sain, Mä Jeesuksesta laulan llossa, murheessain.*
2. *Mä Jeesuksesta laulan, Hän kuoli ristillään, Tien aukaisi hän mulle Kuolosta elämään. Mä Jeesuksesta laulan, Kun rauhaa nauttien Mä Herran armoitit Ja teitään muistelen.*
3. *Mä Jeesuksesta laulan, Ei toista hellempää. Hän armon, kurin kautta Mua luonaan pidättää. Hän eksymästä estää, On uskollinen ain. Nyt enkö häntä kiittäis Siis aina laulullain.*
4. *Mä Jeesuksesta laulan Nyt kotimatalla, Ja kerran autuaana Taivahan riemussa. Siell` luona elon virran, Laaksoissa Eedenin, Mä Jeesuksesta laulan, Paremmin puhtaammin (Fanny Jane Crosby / HLV 280).*



(nettikuva)

Simo Oskari Korpela oli suomalainen pappi ja virsirunoilija. Teuvan Horonkylässä syntyneen Korpelan vanhemmat olivat maanviljelijä Simo Korpela ja Rebekka Perälä. Hän pääsi ylioppilaaksi Porin Lyseosta 1887 ja hänet vihittiin papiksi 1892. [Wikipedia](#)

SIMO KORPELA / Teh.VHn

12.4.1863 – 14.6.1936

*Maamme hengellisen laulurunouden merkittävin nimi on Simo Korpela. Hän on ensimmäinen vertaistensa joukossa. **Samoin kuin Lina Sandell on Ruotsissa laulurunoilijana kiistämättömällä arvosijalla, niin on myös Simo Korpela Suomessa...***

*Simo Korpelakin, kuten niin monet suuret runoilijat, oli kärsimysten mies. Virroilla ollessa vei armoton kuolema Korpelan perheestä kaksi lasta samalla viikolla. Vapaussota vaati raskaan uhrin: kaksi Korpelan poikaa kaatui ja heidän tomunsa lepää Jyväskylän sankarikalmistossa. Vielä kerran tuli kuolema ja vei keuhkotaudin uuvuttaman nuoren tyttären...Elämän illassa iski Simo Korpelaan ankara sairaus, joka lamaannutti hermoston ja satoi miehen lopulta liikuntakyvyttömänä vuoteeseen. Toista vuosikymmentä kesti tämä uuvuttava kärsimyksen ja tuskan tie. Armollinen kuolema saapui vihdoin kesäkuun 14. päivänä 1936 ja vei väsyneen laulajan suuren rauhan maahan (**Rantanen**, Kuninkaasta on minun lauluni, ss.100, 101).*

Itselleni Simo Korpela tuli rakkaaksi vaimoni Lailan poismenon johdosta 20.9.2019. Tällöin tuli erittäin läheiseksi laulu TUOLLA TAIVAAN ASUNNOISSA. Laila oli **halvaantunut** vuodesta 2007 lähtien.

1. *Tuolla taivaan asunnoissa autuaissa Jumalan, Itku on ja murhe poissa, Siell` on ilo ainian. Oi, jos sinne minäkin Murheen maasta pääsisin!*
2. *Siell` ei synti, kuolon ota, Turmiotaan enää tee synti tee, Loppunut on synnin sota, Rauha siellä vallitsee. Oi, jos sinne minäkin Murheen maasta pääsisin!*
2. *Siellä helkkyy mykkäin kieli, Kuulee korvat kuurojen, Selkeääpi synkkä mieli, **Rammat hyppää riemuiten**. Oi, jos sinne minäkin Murheen maasta pääsisin!*
4. *Siell` on ruumiit aivan uudet, Puhtaat, kirkkaat kokonaan. Tänne jäävät vajavuudet, Synnin arvet, päälle maan. Oi, jos sinne minäkin Murheen maasta pääsisin (Vvk.622).*

JOHAN KAHL

Johan Kahl oli ruotsalainen kirjuri ja virsirunoilija. Johan Kahl oli visbyläisen kauppiaan ja raatimiehen poika. Hän toimi kirjurina kuninkaan revisiovirastossa Tukholmassa. Hän hukkuu jo 25-vuotiaana myrskyssä Sandhamnin edustalla. [Wikipedia](#)

Synty: 26. kesäkuuta 1721 **Kuoli:** 9. syyskuuta 1746

Johan Kahlista emme tiedä paljoa. Hän syntyi Visbyn saarikaupungissa kesäkuun 25. päivänä 1721. Opintojen päätyttyä K. siirtyi Tukholmaan, missä toimi kuninkaallisen kamarirevisiotoimiston sihteerinä. Johan Kahlin elämäntaival muodostui sangen lyhyeksi. Hän hukkuu myrskyssä lähellä Sandhamnia syyskuun 6. päivänä 1746.

Nuoresta iästään huolimatta oli Kahl päässyt runoilijana jo merkittäviin saavutuksiin (Rantanen, Kuninkaasta on minun lauluni, s.91).

1. Nyt ylös, sieluni, Nous` ylös mullast` tästä! Käy jalkain juureen Jumalan ja Karitsan. Ja vaikk` ei silmäni Valoa Herran kestä, Niin kuitenkin sä riemuiten käy laulamaan. Iäiseen iloon Ja juhlaan jaloon Oot Karitsan sä suuriin häihin kutsuttu. Taivahan kunnia On Herrana armosta Sun osasi, sun perintös ja tavaras. Siis riemuitse ja ajattele autuuttas!

2. Ah, kun mä kerran saan Herätä kuvanansa Ja kirkastetuin silmin nähdä Jumalan! Ei sitten milloinkaan Oo sielu janoissansa, Kun häissä valmis morsian on Karitsan. Saan kruunun siellä Ja puvun vielä, Tuon pyhain vaatteen, Kristuksen vanhurskauden. Mun syntisyyteni, Syyn kyyneleihin, Saan siellä vaihtaa kunniaan ja pyhyteen Ja kyyneleeni kiitosvirteen iäiseen.

3. Kun täällä puolittain Silmillä hämärillä Jo Herraa kaukaa katsellessa ilon saa, Kun taivaan ihanain Äänien sävelillä Jo täällä voimaa on – oi aikaa tulevaa! Hetkistä, joita Niin ihanoita Saan täällä viettää, loistaa Herran suloisuus. Vaan kun mä muistelen Autuutta pyhien, Joidenka suusta soipi siellä virsi uus, Niin aivan maahan painaa taivaan ihanuus.

4. Siell` kaunis kannel soi, He veisaa virttä uutta, Ei koskaan lopu se, ei koskaan vanhene. Ei ääneen täällä voi Sen saada ihanuutta, Kuitenkin veisailen kiitosta Herralle. Hän verellänsä Ja hengellänsä Myös minut Jumalalle lunastanut on. Kunnia, kirkkaus, Voima ja ylistys Sun, Herra, iankaikkisesti olkohon, Ja taivas, maa ja meri amen sanokoon!

(Vvk.623 / Johan Kahl 26.6.1721 – 9.9.1746)



(nettikuva)



(nettikuva)